

[Justitsministeren.]

bar. Naar Brandvagtjeneste er undtaget, er det, fordi man har maattet erkende, at de Folk, der lod sig antage som ubevæbnede Brandvagter for at udføre Brandvagtjeneste, har udført et Arbejde, der ligger tæt op ad det civile Lønarbejde. Det drejer sig om ca. 400 Personer. Endvidere vil visse Kontorister ikke kunne straffes efter Forslaget. Set i Forhold til den Praksis, som nu følges af Anklagemyndighed og Domstole, vil det dog være et meget lille Antal af denne sidste Gruppe, der bliver straffri. For saa vidt angaar Sabotagevagter ved danske Virksomheder, betyder den foreslaede Affattelse af § 16 ingen Indskrænkning i Forhold til den nu fulgte Praksis. Den alt overvejende Del af O. T.-Folkene vil falde ind under § 10, Stk. 2. For deres Vedkommende, som ikke kan straffes efter § 10, er Forholdet som bekendt det, at de ogsaa efter den Praksis, der nu følges af Landsretterne, vil være straffri, naar deres Arbejde kan sidestilles med civilt Arbejde. De, der bliver straffri efter dette Lovforslag i Modsætning til Forholdet under Loven og Praksis i Dag, er altsaa faktisk kun Brandvagtfolkene og nogle faa Kontorister.

Lovforslagets § 2 indeholder Regler om, hvad der skal ske i de Tilfælde, hvor Dom er afsagt. I de faa Tilfælde, hvor Forholdet bliver straffrit, er Spørgsmaalet løst ved Borgerlig Straffelov: Afsoning af Reststraffen bortfalder ligesom Dommens Retsvirkninger i øvrigt for Fremtiden. Om nogen Erstatning for den udstaaede Straf kan der ikke blive Tale.

I øvrigt vil det være nødvendigt at se paa de enkelte Sager. Den Omstændighed, at der kommer en Lov, efter hvis Regler Straffene i visse Tilfælde kan blive mildere, giver i og for sig ikke den, der allerede er dømt efter en ældre, strengere Lov, noget Krav paa Nedsættelse af Straffen i Overensstemmelse med den nye Praksis. Men det er et selvfølgeligt Billighedskrav, at der foretages en ensartet Bedømmelse af de under Besættelsen begaaede Forhold. Normalt vilde man gaa den Vej at benaade de paagældende. Denne Vej er det af mange Grunde ikke ønskeligt at gaa. Paa den anden Side vilde det sinke hele Retsopgøret uforholdsmæssigt, hvis Sagerne skulde genoptages ved Retten, og det vilde i øvrigt sikkert give meget uensartede Afgørelser i den første Tid; derpaa tyder de Erfaringer, man har fra Afgørelserne efter den gældende Lov.

Man har derfor tænkt sig at henlægge

Revisionshvervet til Ankenævnet, der har nøje Kendskab til Sagerne og ret hurtigt vil kunne komme til Klarhed over den Praksis, der vil danne sig efter Lovændringen, og som maa danne Rettesnor for de Afgørelser, Ankenævnet skal træffe. Selv om flere Grupper af Sager uden videre vil kunne lægges hen — det gælder specielt alle de grovere Tilfælde, fordi Loven ikke er ændret for disse Forholds Vedkommende —, og selv om de fleste Afgørelser vil kunne træffes uden større Vanskelighed, vil dette Revisionsarbejde naturligvis betyde et meget væsentligt Ekstraarbejde for Ankenævnet, som derfor foreslaas suppleret med 6 Medlemmer, der skal udnævnes af Kongen efter Indstilling af Højesteret.

De foreslaede Ændringer til Retsplejelovstillægget er kun faa. Det foreslaas, at der gives Retterne Hjemmel til at fravige Regelen om, at Doms mænd skal udtages i et Møde, hvor Anklager og Forsvarer er til Stede, naar disse begge er enige deri. I saadanne Tilfælde kan Dommeren altsaa ringe til dem og aftale det fornødne, i Stedet for at der skal holdes et formelt Møde om det. Endvidere foreslaas det, at der gives fri Adgang til Kære ogsaa af andre Beslutninger end Fængslings- og Anholdelseskendelser, f. Eks. Kendelser angaaende Beslaglæggelser o. lign.

Det er de to Ændringer, der indeholdes i det Forslag, jeg i Dag forelægger for det høje Ting.

Ved Siden deraf har det juridiske Udvalg yderligere et Ændringsforslag. Det juridiske Udvalg foreslaar Ophævelse af Retsplejelovstillæggets § 5, hvorefter det vilde blive Retsplejelovens almindelige Regler om Fængsling, der kom til Anvendelse i disse Sager. Jeg har ikke ønsket at medtage denne Ændring i Forslaget. Naar jeg ikke har gjort det, er det ikke, fordi jeg ikke har Sympati for denne Ændring eller ikke synes, den er rimelig, for det synes jeg, den er; men jeg har ikke gjort det, fordi dette Spørgsmaal jo for nylig har foreligget til Afgørelse i Rigsdagen, og jeg synes derfor, jeg bør føle mig bundet af den Afgørelse, der faldt her i den høje Rigsdag den 19. December, selv om denne Afgørelse ikke helt faldt sammen med det, som jeg ønskede. Skulde man ikke være enig med mig i denne Undladelse af at tage dette Spørgsmaal op igen, ja, saa kan man jo tage det op til Drøftelse i det Udvalg, der naturligvis bliver nedsat.

Jeg er hermed færdig med Gennemgangen af Lovforslagene og med Fremhævel-